[19 May 2005]

Traktat
om oprettelse af
energifællesskabet

Parterne,

Det Europæiske Fællesskab på den ene side

og

følgende kontraherende parter på den anden side:

- Republikken Albanien, Republikken Bulgarien, Bosnien-Hercegovina, Republikken Kroatien, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Republikken Montenegro, Rumænien, Republikken Serbien, Republikken Tyrkiet[1] (i det følgende benævnt 'de tilsluttede parter'),

  og

- De Forenede Nationers midlertidige administrative mission i Kosovo i overensstemmelse med De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1244,

som befæster Athen-processen og Athen-aftalememorandummerne fra 2002 og 2003,

som mærker sig, at Republikken Bulgarien, Rumænien, Republikken Tyrkiet[2] og Republikken Kroatien er kandidatlande for tiltrædelse til Den Europæiske Union, og at Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien også har ansøgt om medlemskab,

som mærker sig, at Det Europæiske Råd i København i december 2002 bekræftede det europæiske perspektiv for Republikken Albanien, Bosnien-Hercegovina og Serbien og Montenegro som potentielle kandidater for tiltrædelse til Den Europæiske Union og understregede sin vilje til at støtte deres bestræbelser på at knytte sig tættere til Den Europæiske Union,

som erindrer om, at Det Europæiske Råd i Thessaloniki i juni 2003 støttede "Thessaloniki-dagsordenen for det vestlige Balkan: På vej mod europæisk integration", der sigter mod at styrke de privilegerede forbindelser mellem Den Europæiske Union og det vestlige Balkan yderligere, og hvori Den Europæiske Union opfordrer landene i dette område til at vedtage en bindende aftale om et sydøsteuropæisk energimarked,

som erindrer om Euro-Middelhavspartnerskabsprocessen og den europæiske naboskabspolitik,

som erindrer om bidraget fra stabilitetspagten for Sydøsteuropa, hvis hovedsigte er at styrke samarbejdet mellem stater og nationer i Sydøsteuropa og fremme vilkårene for fred, stabilitet og økonomisk vækst,

som er besluttet på at skabe et integreret naturgas- og elmarked mellem parterne, baseret på fælles interesser og solidaritet,

---

[1] ["Republikken Tyrkiet" udgår, hvis Republikken Tyrkiet ikke undertegner traktaten.]

[2] ["Republikken Tyrkiet" udgår, hvis Republikken Tyrkiet ikke undertegner traktaten.]

som tager i betragtning, at dette integrerede marked på et senere stadium vil kunne omfatte andre energiprodukter og energibærere, f.eks. flydende naturgas, benzin og brint, og andre vigtige netinfrastrukturer,

som er besluttet på at skabe stabile regulerings- og markedsmæssige rammer, der kan tiltrække investeringer i gasnet, elproduktion og transmissionsnet, så alle parterne kan få adgang til stabile og kontinuerlige gas- og elforsyninger, som er en væsentlig faktor for økonomisk udvikling og social stabilitet,

som er besluttet på at skabe et fælles reguleringsområde for gas- og elhandel, der i geografisk henseende dækker de pågældende produktmarkeder,

som erkender, at Republikken Østrigs, Den Hellenske Republiks, Republikken Ungarns, Den Italienske Republiks og Republikken Sloveniens områder på naturlig måde allerede er integreret i de kontraherende parters gas- og elmarkeder eller direkte berørt af disse markeders funktion,

som er besluttet på at fremme gas- og elforsyninger på højt niveau til alle borgerne baseret på forsyningspligten og at sikre økonomiske og sociale fremskridt og beskæftigelse på højt niveau samt en afbalanceret og bæredygtig udvikling gennem skabelsen af et område uden indre grænser for gas og el,

som ønsker at forbedre forsyningssikkerheden for det fælles reguleringsområde ved at skabe den nødvendige stabile reguleringsramme for denne region, så der kan etableres forbindelser til gasreserverne ved Det Kaspiske Hav, i Nordafrika og Mellemøsten, og de stedlige reserver af naturgas, kul og vandkraft kan udnyttes,

som ønsker at forbedre miljøsituationen i tilknytning til gas og el og øge energieffektiviteten i forbindelse hermed og anvendelsen af vedvarende energikilder,

som er besluttet på at udvikle konkurrencen på gas- og elmarkedet i større målestok og udnytte mulighederne for stordriftsfordele,

som tager i betragtning, at der til virkeliggørelse af disse mål må etableres en vidtrækkende og integreret markedsreguleringsstruktur, der understøttes af stærke institutioner og effektiv overvågning, og hvori den private sektor inddrages i passende omfang,

som tager i betragtning, at der bør opstilles regler til fremme af gas- og elhandelen med henblik på at mindske presset på de statslige gas- og elsystemer og bidrage til løsning af knapheden på gas og el, og at sådanne regler er nødvendige for at skabe et fælles reguleringsområde svarende til de pågældende produktmarkeders geografiske udbredelse,

har besluttet at oprette et energifællesskab.

AFSNIT I – PRINCIPPER

Artikel 1

1. Ved denne traktat opretter parterne et gensidigt energifællesskab.

2. Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater kan blive deltagere i energifællesskabet, jf. denne traktats artikel 95.

Artikel 2

1. Energifællesskabet har til opgave at tilrettelægge forbindelserne mellem parterne og skabe de retlige og økonomiske rammer for netenergi, som defineret i stk. 2, med henblik på:

(a) at skabe stabile regulerings- og markedsmæssige rammer, der kan tiltrække investeringer i gasnet, elproduktion og transmissionsnet, så alle parterne kan få adgang til stabile gas- og elforsyninger, som er en væsentlig faktor for økonomisk udvikling og social stabilitet

(b) at skabe et fælles reguleringsområde for handel med netenergi, der i geografisk henseende dækker de pågældende produktmarkeder

(c) at forbedre forsyningssikkerheden for det fælles reguleringsområde ved at skabe et stabilt investeringsklima, hvor der kan etableres tilslutninger til gasreserverne ved Det Kaspiske Hav, i Nordafrika og Mellemøsten, og de stedlige reserver af naturgas, kul og vandkraft kan udnyttes

(d) at forbedre miljøsituationen i tilknytning til netenergi og øge energieffektiviteten i forbindelse hermed og anvendelsen af vedvarende energikilder samt opstille vilkårene for energihandel i det fælles reguleringsområde

(e) at udvikle konkurrencen på markedet for netenergi i større geografisk målestok og udnytte mulighederne for stordriftsfordele.

2. Ved "netenergi" forstås de el- og gassektorer, der er omfattet af Det Europæiske Fællesskabs direktiv 2003/54/EF og 2003/55/EF[3].

[3] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/54/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for elektricitet, Den Europæiske Unions Tidende L 176 af 15. juli 2003, s. 37–56; Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/55/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for elektricitet, Den Europæiske Unions Tidende L 176 af 15. juli 2003, s. 57–78.

Artikel 3

Med henblik på artikel 2 omfatter energifællesskabet følgende aktiviteter:

(a) de kontraherende parters gennemførelse af gældende fællesskabsret vedrørende energi, miljø, konkurrence og vedvarende energikilder, som beskrevet i afsnit II nedenfor, både tilpasset energifællesskabets institutionelle rammer og de enkelte kontraherende parters særlige situation (i det følgende benævnt "den gældende fællesskabsrets omfang"), jf. afsnit II

(b) udformning af en særlig reguleringsramme, der giver netenergimarkederne mulighed for at fungere effektivt i de kontraherende parters områder og en del af Det Europæiske Fællesskabs område, og som omfatter skabelse af en enhedsmekanisme for grænseoverskridende transmission og/eller transport af netenergi og overvågning af unilaterale beskyttelsesforanstaltninger (i det følgende benævnt "mekanisme for netenergimarkedernes drift"), jf. afsnit III

c) skabelse af et netenergimarked for parterne uden indre grænser, herunder samordning af gensidig bistand i tilfælde af alvorlige forstyrrelser af energinettene eller eksterne afbrydelser; heri kan indgå virkeliggørelse af en fælles ekstern energihandelspolitik (i det følgende benævnt "skabelse af et enhedsmarked for energi"), jf. afsnit IV.

Artikel 4

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber (i det følgende benævnt "Europa-Kommissionen") fungerer som koordinator af de tre aktiviteter, der er beskrevet i artikel 3.

Artikel 5

Energifællesskabet iagttager den gældende fællesskabsret, som er beskrevet i afsnit II, og som tilpasses denne traktats institutionelle rammer og de enkelte kontraherende parters særlige situation, for at sikre investeringssikkerhed på højt niveau og optimale investeringer.

Artikel 6

Parterne træffer alle passende foranstaltninger af generel eller særlig art til at sikre, at de forpligtelser, der følger af denne traktat, opfyldes. Parterne letter opfyldelsen af energifællesskabets opgaver. Parterne undlader at træffe foranstaltninger, som kan være til hinder for opfyldelsen af denne traktats mål.

Artikel 7

Enhver form for forskelsbehandling inden for rammerne af denne traktat er forbudt.

Artikel 8

Intet i denne traktat kan berøre en parts ret til at fastsætte vilkårene for udnyttelsen af dens energikilder, dens valg mellem forskellige energikilder og dens generelle energiforsyningsstruktur.

AFSNIT II – DEN GÆLDENDE FÆLLESSKABSRETS OMFANG

KAPITEL I – GEOGRAFISK ANVENDELSESOMRÅDE

Artikel 9

Bestemmelserne i og foranstaltninger truffet i medfør af dette afsnit gælder for de tilsluttede parter og for området under De Forenede Nationers midlertidige administrative mission i Kosovo.

KAPITEL II – DEN GÆLDENDE FÆLLESSKABSRET OM ENERGI

Artikel 10

Hver kontraherende part gennemfører den gældende fællesskabsret om energi efter tidsplanen herfor i bilag I.

Artikel 11

I denne traktat forstås ved "gældende fællesskabsret om energi" (i) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/54/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for elektricitet, (ii) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/55/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for naturgas og (iii) Rådets forordning (EF) nr. 1228/2003 af 26. juni 2003 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling[4].

[4] Den Europæiske Unions Tidende L 176 af 15. juli 2003, s. 1–10

KAPITEL III – DEN GÆLDENDE FÆLLESSKABSRET OM MILJØ

Artikel 12

De kontraherende parter gennemfører den gældende fællesskabsret om miljø efter tidsplanen herfor i bilag II.

Artikel 13

Parterne erkender Kyoto-protokollens store betydning. Hver kontraherende part bestræber sig på at tiltræde protokollen.

Artikel 14

Parterne erkender betydningen af reglerne i Rådets direktiv 96/61/EF af 24. september 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening. Hver kontraherende part bestræber sig på at gennemføre dette direktiv.

Artikel 15

Efter denne traktats ikrafttræden skal opførelse og drift af nye kraftværker være i overensstemmelse med den gældende fællesskabsret om miljø.

Artikel 16

I denne traktat forstås ved "den gældende fællesskabsret om miljø" (i) Rådets direktiv 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, som ændret ved Rådets direktiv **97/11/EF af 3. marts** 1997 og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv **2003/35/EF af** 26. maj 2003, (ii) Rådets direktiv 1999/32/EF af 26. april 1999 om begrænsning af svovlindholdet i visse flydende brændstoffer og om ændring af direktiv 93/12/EØF, (iii) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/80/EF om begrænsning af visse luftforurenende emissioner fra store fyringsanlæg og (iv) artikel 4, stk. 2, i Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle.

Artikel 17

Bestemmelserne i og foranstaltninger truffet i medfør af dette kapitel gælder kun for netenergi.

KAPITEL IV – DEN GÆLDENDE FÆLLESSKABSRET OM KONKURRENCE

Artikel 18

1. Følgende foranstaltninger er uforenelige med en behørig gennemførelse af traktaten i den udstrækning, samhandelen med netenergi mellem de kontraherende parter kan påvirkes herved:

(a) alle aftaler mellem virksomheder, alle vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder og alle former for samordnet praksis, som har til formål eller følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen

(b) en eller flere virksomheders misbrug af en dominerende stilling på markedet mellem de kontraherende parter eller en væsentlig del heraf

(c) al offentlig støtte, som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse energikilder.

2. Alle former for praksis, der strider mod denne artikels bestemmelser, skal vurderes på grundlag af kriterier, som udformes på basis af anvendelsen af artikel 81, 82 og 87 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (anført i bilag III).

Artikel 19

For så vidt angår offentlige virksomheder og virksomheder, som er indrømmet særlige eller eksklusive rettigheder, sikrer hver kontraherende part, at principperne i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, især artikel 86, stk. 1 og 2, (anført i bilag III), iagttages fra og med seks måneder efter datoen for nærværende traktats ikrafttræden.

KAPITEL V – DEN GÆLDENDE FÆLLESSKABSRET OM VEDVARENDE ENERGIKILDER

Artikel 20

Hver kontraherende part forelægger senest et år efter datoen for denne traktats ikrafttræden Europa-Kommissionen en plan for gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/77/EF den 27. september 2001 om fremme af elektricitet produceret fra vedvarende energikilder inden for det indre marked for elektricitet og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/30/EF af 8. maj 2003 om fremme af anvendelsen af biobrændstoffer og andre fornyelige brændstoffer til transport. Europa-Kommissionen forelægger de kontraherende parters planer for ministerrådet med henblik på vedtagelse.

KAPITEL VI – EFTERLEVELSE AF DET EUROPÆISKE FÆLLESSKABS GENERELLE STANDARDER

Artikel 21

Senest et år efter datoen for denne traktats ikrafttræden opstiller sekretariatet en liste over Det Europæiske Fællesskabs generelle standarder, som forelægges ministerrådet med henblik på vedtagelse.

Artikel 22

Senest et år efter vedtagelsen af listen vedtager de kontraherende parter udviklingsplaner med sigte på at bringe deres netenergisektorer i overensstemmelse med Det Europæiske Fællesskabs generelle standarder.

Artikel 23

Ved "Det Europæiske Fællesskabs generelle standarder" forstås alle tekniske systemstandarder, der anvendes i Det Europæiske Fællesskab og kræves til sikker og effektiv drift af netsystemer, herunder hvad angår transmission, grænseoverskridende sammenkobling, fleksibilitet og generelle tekniske systemsikkerhedsstandarder, udgivet af Den Europæiske Standardiseringsorganisation (CEN) og Den Europæiske Komité for Elektronisk Standardisering (Cenelec) og andre tilsvarende standardiseringsorganer eller udgivet af Den Europæiske Sammenslutning af Transmissionssystemoperatører (UCTE) og Den Europæiske Sammenslutning for Rationalisering af Energihandel (*European Association for the Streamlining of Energy Exchanges*) (Easeegas) med henblik på fastsættelse af fælles regler og forretningspraksis.

KAPITEL VII – TILPASNING OG VIDEREUDVIKLING AF DEN GÆLDENDE FÆLLESSKABSRET

Artikel 24

Energifællesskabet vedtager med henblik på gennemførelsen af bestemmelserne i dette afsnit foranstaltninger til tilpasning af den gældende fællesskabsret som beskrevet i dette afsnit, under hensyntagen til såvel denne traktats institutionelle rammer som de forskellige kontraherende parters særlige situation.

Artikel 25

Energifællesskabet kan træffe foranstaltninger til, i tråd med udviklingen i Det Europæiske Fællesskabs lovgivning, at gennemføre ændringer til den gældende fællesskabsret som beskrevet i dette afsnit.

AFSNIT III – MEKANISME FOR NETENERGIMARKDEDERNES DRIFT

KAPITEL I – GEOGRAFISK ANVENDELSESOMRÅDE

Artikel 26

Bestemmelserne i og foranstaltninger truffet i medfør af dette afsnit gælder for de tilsluttede parters områder, for området under De Forenede Nationers midlertidige administrative mission i Kosovo og for Det Europæiske Fællesskabs områder omhandlet i artikel 27.

Artikel 27

Hvad Det Europæiske Fællesskab angår, gælder bestemmelserne i og foranstaltninger truffet i medfør af dette afsnit for Republikken Østrigs, Den Hellenske Republiks, Republikken Ungarns, Den Italienske Republiks og Republikken Sloveniens områder. Efter en tilsluttet parts tiltrædelse til Den Europæiske Union gælder bestemmelserne i og foranstaltninger truffet i medfør af dette afsnit automatisk også for den pågældende nye medlemsstats område.

KAPITEL II – MEKANISME FOR FJERNTRANSPORT AF NETENERGI

Artikel 28

Energifællesskabet træffer supplerende foranstaltninger til at skabe en enhedsmekanisme for grænseoverskridende transmission og/eller transport af netenergi.

KAPITEL III – FORSYNINGSSIKKERHED

Artikel 29

Senest et år efter datoen for denne traktats ikrafttræden vedtager parterne erklæringer om forsyningssikkerhed, hvori de især beskriver spredningen i deres energiforsyninger, den tekniske sikkerhed og den geografiske oprindelse for importerede brændstoffer. Erklæringerne meddeles sekretariatet og er tilgængelige for alle parter i denne traktat. De føres ajour hvert andet år. Sekretariatet yder vejledning og bistand i forbindelse med disse erklæringer.

Artikel 30

Artikel 29 indebærer ikke krav om ændring af parternes energipolitik eller indkøbspraksis.

KAPITEL IV – ENERGIFORSYNING TIL BORGERNE

Artikel 31

Energifællesskabet fremmer høje forsyningsniveauer af netenergi til alle sine borgere inden for rammerne af forsyningspligten som foreskrevet i den relevante gældende fællesskabsret om energi.

Artikel 32

I dette øjemed kan energifællesskabet træffe foranstaltninger til:

(a) at give mulighed for elforsyning til hele befolkningen

(b) at fremme effektive strategier til efterspørgselsstyring

(c) at sikre loyal konkurrence.

Artikel 33

Energifællesskabet kan også fremsætte anbefalinger til støtte for en effektiv reform af parternes netenergisektorer, bl.a. for at øge andelen af betalende energiforbrugere og give sforbrugerne adgang til netenergi til overkommelige priser.

KAPITEL V – HARMONISERING

Artikel 34

Energifællesskabet kan træffe foranstaltninger til at sikre kompatible markedsmodeller for netenergimarkedernes drift og gensidig anerkendelse af godkendelser samt foranstaltninger til fremme af etableringsfrihed for netenergivirksomheder.

KAPITEL VI – VEDVARENDE ENERGIKILDER OG ENERGIEFFEKTIVITET

Artikel 35

Energifællesskabet kan træffe foranstaltninger til at fremme udvikling på områderne vedvarende energikilder og energieffektivitet, under hensyntagen til fordelene herved for forsyningssikkerhed, miljøbeskyttelse, social samhørighed og regionaludvikling.

KAPITEL VII – BESKYTTELSESFORANSTALTNINGER

Artikel 36

Opstår der en pludselig krise på netenergimarkedet i en tilsluttet parts område, i området under De Forenede Nationers midlertidige administrative mission i Kosovo eller i et af Det Europæiske Fællesskabs områder som omhandlet i artikel 27, hvor der er fare for personers fysiske sikkerhed, for netenergiapparaters eller -anlægs driftssikkerhed eller systemets integritet i det pågældende område, kan den pågældende part midlertidigt træffe de nødvendige beskyttelsesforanstaltninger.

Artikel 37

Sådanne beskyttelsesforanstaltninger skal forstyrre netenergimarkedets funktion mindst muligt og må ikke være mere vidtgående end strengt nødvendigt til afhjælpning af de pludselige vanskeligheder, der er opstået. De må ikke medføre konkurrenceforvridning og påvirke samhandelen negativt på en måde, som strider imod den fælles interesse.

Artikel 38

Den pågældende part meddeler omgående disse beskyttelsesforanstaltninger til sekretariatet, som straks underretter de andre parter herom.

Artikel 39

Energifællesskabet kan fastslå, at den pågældende parts beskyttelsesforanstaltninger ikke er i overensstemmelse med bestemmelserne i dette kapitel, og kræve, at parten ophæver eller ændrer disse beskyttelsesforanstaltninger.

AFSNIT IV – OPRETTELSE AF ET ENHEDSMARKED FOR ENERGI

KAPITEL I – GEOGRAFISK ANVENDELSESOMRÅDE

Artikel 40

Bestemmelserne i og foranstaltninger truffet i medfør af dette afsnit gælder for de områder, hvor traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab finder anvendelse på de i den nævnte traktat fastlagte vilkår, for de tilsluttede parters områder og for området under De Forenede Nationers midlertidige administrative mission i Kosovo.

KAPITEL II – ET INDRE ENERGIMARKED

Artikel 41

1. Told og kvantitative restriktioner på import og eksport af netenergi og alle foranstaltninger med tilsvarende virkning forbydes mellem parterne. Dette forbud gælder også finanstold.

2. Stk. 1 udelukker ikke kvantitative restriktioner eller foranstaltninger med tilsvarende virkning, der er begrundet i hensynet til den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed, beskyttelse af menneskers og dyrs liv og sundhed, beskyttelse af planter eller beskyttelse af industriel og kommerciel ejendomsret. Sådanne restriktioner eller foranstaltninger må dog ikke udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem parterne.

Artikel 42

1. Energifællesskabet kan træffe foranstaltninger til at oprette en enhedsmarked for netenergi uden indre grænser.

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på fiskale bestemmelser, bestemmelser vedrørende den frie bevægelighed for personer og bestemmelser vedrørende ansattes rettigheder og interesser.

KAPITEL III – POLITIK FOR EKSTERN HANDEL PÅ ENERGIOMRÅDET

Artikel 43

Energifællesskabet kan træffe de nødvendige foranstaltninger til at regulere import og eksport af netenergi til og fra tredjelande for at sikre lige adgang til og fra tredjelandenes markeder under hensyntagen til grundlæggende miljønormer eller for at sikre, at det indre energimarked fungerer forsvarligt.

KAPITEL IV – GENSIDIG BISTAND I TILFÆLDE AF FORSYNINGSAFBRYDELSER

Artikel 44

Sker der en afbrydelse i netenergiforsyningerne, der rammer en part, og som også berører en anden part eller et tredjeland, søger parterne at finde en hurtig løsning i overensstemmelse med bestemmelserne i dette kapitel.

Artikel 45

Ministerrådet mødes efter anmodning fra den part, der er direkte ramt af afbrydelsen. Ministerrådet kan træffe de nødvendige foranstaltninger til at afhjælpe afbrydelsen.

Artikel 46

Senest et år efter datoen for denne traktats ikrafttræden vedtager ministerrådet en procedureafgørelse for håndhævelse af pligten til gensidig bistand i medfør af dette kapitel; den kan indeholde bestemmelser om overdragelse af beføjelser til den permanente gruppe på højt plan til at træffe foreløbige foranstaltninger.

AFSNIT V – ENERGIFÆLLESSKABETS INSTITUTIONER

KAPITEL I - MINISTERRÅDET

Artikel 47

Ministerrådet sikrer, at målene i denne traktat opfyldes. Ministerrådet

(a) udfærdiger generelle retningslinjer

(b) træffer foranstaltninger

c) vedtager procedureafgørelser, hvorved den permanente gruppe på højt plan, reguleringsudvalget eller sekretariatet på nøje anførte betingelser kan overdrages særlige opgaver, beføjelser og forpligtelser til at føre energifællesskabets politik ud i livet.

Artikel 48

Ministerrådet består af en repræsentant for hver kontraherende part og to repræsentanter for Det Europæiske Fællesskab. En ikke-stemmeafgivende repræsentant for hver deltager kan deltage i dets møder.

Artikel 49

Ministerrådet vedtager sin forretningsorden ved en procedureafgørelse.

Artikel 50

Formandskabet indehaves efter tur af hver kontraherende part i seks måneder. Rækkefølgen fastsættes af ministerrådet ved en procedureafgørelse. Formandskabet indkalder ministerrådet på et af formandskabet fastsat sted. Ministerrådet mødes mindst hver sjette måned. Møderne forberedes af sekretariatet.

Artikel 51

Formandskabet leder ministerrådet og bistås af en repræsentant for Det Europæiske Fællesskab og en repræsentant for det kommende formandskab i disses egenskab af næstformænd. Formandskabet og næstformændene udarbejder udkastet til dagsorden.

Artikel 52

Ministerrådet forelægger en årsrapport om energifællesskabets aktiviteter for Europa-Parlamentet samt for de tilsluttede parters og deltagernes parlamenter.

KAPITEL II – DEN PERMANENTE GRUPPE PÅ HØJT PLAN

Artikel 53

Den permanente gruppe på højt plan:

(a) forbereder ministerrådets arbejde

(b) accepterer anmodninger om teknisk bistand fra internationale donororganisationer, internationale finansieringsinstitutioner og bilaterale donorer

c) aflægger rapport for ministerrådet om opfyldelsen af målene i denne traktat

d) træffer foranstaltninger, hvis det har fået beføjelse hertil af ministerrådet

e) vedtager procedureafgørelser, dog ikke om overdragelse af opgaver, beføjelser eller forpligtelser til andre af energifællesskabets institutioner

(f) drøfter udviklingen i den gældende fællesskabsret som beskrevet i afsnit II på grundlag af en rapport, som Europa-Kommissionen aflægger regelmæssigt.

Artikel 54

Den permanente gruppe på højt plan består af en repræsentant for hver kontraherende part og to repræsentanter for Det Europæiske Fællesskab. En ikke-stemmeafgivende repræsentant for hver deltager kan deltage i dens møder.

Artikel 55

Den permanente gruppe på højt plan vedtager sin forretningsorden ved en procedureafgørelse.

Artikel 56

Formandskabet indkalder den permanente gruppe på højt plan på et af formandskabet fastsat sted. Møderne forberedes af sekretariatet.

Artikel 57

Formandskabet leder den permanente gruppe på højt plan og bistås af en repræsentant for Det Europæiske Fællesskab og en repræsentant for det kommende formandskab i disses egenskab af næstformænd. Formandskabet og næstformændene udarbejder udkastet til dagsorden.

KAPITEL III – REGULERINGSUDVALGET

Artikel 58

Reguleringsudvalget

(a) rådgiver ministerrådet eller den permanente gruppe på højt plan om spørgsmål vedrørende lovbestemte, tekniske og regulatoriske regler

(b) fremsætter anbefalinger i forbindelse med grænseoverskridende tvister mellem to eller flere myndigheder efter anmodning fra en af disse

c) træffer foranstaltninger, hvis det har fået beføjelse hertil af ministerrådet

d) vedtager procedureafgørelser.

Artikel 59

Reguleringsudvalget består af en repræsentant for hver kontraherende parts energimyndighed, i overensstemmelse med de relevante dele af den gældende fællesskabsret om energi. Det Europæiske Fællesskab repræsenteres af Europa-Kommissionen, bistået af en energimyndighed fra hver deltager og en repræsentant for gruppen af europæiske tilsynsmyndigheder for elektricitet og gas (ERGEG). Hvis en kontraherende part eller en deltager både har en myndighed for gas og en myndighed for elektricitet, afgør den kontraherende part eller deltageren under hensyntagen til dagsordenen for mødet, hvilken myndighed der skal deltage i reguleringsudvalgets møde.

Artikel 60

Reguleringsudvalget vedtager sin forretningsorden ved en procedureafgørelse.

Artikel 61

Reguleringsudvalget vælger en formand for en periode, som det selv fastsætter. Europa-Kommissionen fungerer som næstformand. Formanden og næstformanden udarbejder udkastet til dagsorden.

Artikel 62

Reguleringsudvalgets møder holdes i Athen.

KAPITEL IV - FORUMMERNE

Artikel 63

To forummer bestående af repræsentanter for alle interesseparterne, herunder erhvervsliv, myndigheder og forbrugere, rådgiver energifællesskabet.

Artikel 64

Forummerne har en repræsentant for Kommissionen som formand.

Artikel 65

Forummernes konklusioner vedtages ved konsensus. De videresendes til den permanente gruppe på højt plan.

Artikel 66

Elektricitetsforummets møder holdes i Athen. Gasforummets møder holdes i Istanbul[5].

KAPITEL V - SEKRETARIATET

Artikel 67

Sekretariatets opgaver består i

(a) at yde ministerrådet, den permanente gruppe på højt plan, reguleringsudvalget og forummerne administrativ støtte

(b) at føre tilsyn med, at parterne opfylder deres forpligtelser efter denne traktat fyldestgørende, og at forelægge ministerrådet årlige statusrapporter

c) at føre tilsyn med donorernes aktiviteter i de tilsluttede parters områder og i området under De Forenede Nationers midlertidige administrative mission i Kosovo og at bistå ved Europa-Kommissionens koordinering heraf samt yde donorerne administrativ støtte

d) at udføre andre opgaver, som tillægges det efter denne traktat eller ved en procedureafgørelse vedtaget af ministerrådet, dog ikke beføjelse til at træffe foreløbige foranstaltninger, og

e) at vedtage procedureafgørelser.

Artikel 68

Sekretariatet består af en direktør og det for energifællesskabet nødvendige personale.

Artikel 69

Sekretariatets direktør udnævnes af ministerrådet ved en procedureafgørelse. Ministerrådet fastlægger ved en procedureafgørelse regler for ansættelse af sekretariatspersonale og for dettes arbejdsforhold og for en ligelig geografisk fordeling. Personalet udvælges og udnævnes af direktøren.

[5] [Hvis Tyrkiet ikke undertegner traktaten, erstattes artikel 66 med følgende: "Elektricitetsforummets møder holdes i Athen. Gasforummets møder holdes på et sted, der bestemmes af ministerrådet ved en procedureafgørelse."]

Artikel 70

Direktøren og personalet må ved udøvelsen af deres opgaver ikke indhente eller modtage instrukser fra nogen part i denne traktat. De handler upartisk og fremmer energifællesskabets interesser.

Artikel 71

Sekretariatets direktør eller en udpeget stedfortræder bistår ministerrådet, den permanente gruppe på højt plan, reguleringsudvalget og forummerne.

Artikel 72

Sekretariatet har sæde i Wien.

KAPITEL VI – BUDGET

Artikel 73

Hver part bidrager til energifællesskabets budget som anført i bilag IV. Bidragenes størrelse kan efter anmodning fra en part revurderes hvert femte år ved en procedureafgørelse fra ministerrådet.

Artikel 74

Ministerrådet vedtager ved en procedureafgørelse energifællesskabets budget hvert andet år. Budgettet dækker energifællesskabets udgifter til driften af dets institutioner. De enkelte institutioners udgifter anføres i hver sin del af budgettet. Ministerrådet vedtager en procedureafgørelse om fastsættelse af proceduren for gennemførelse af budgettet og for regnskabsaflæggelse, revision og kontrol.

Artikel 75

Sekretariatets direktør gennemfører budgettet i overensstemmelse med procedureafgørelsen vedtaget i medfør af artikel 74 og aflægger årligt beretning for ministerrådet om budgettets gennemførelse. Ministerrådet kan om nødvendigt ved en procedureafgørelse give uafhængige revisorer i opdrag at kontrollere, om budgettet gennemføres korrekt.

AFSNIT VI – BESLUTNINGSPROCES

KAPITEL I – ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 76

Foranstaltninger kan tage form af afgørelser eller anbefalinger.

En afgørelse er bindende i alle enkeltheder for den, den er rettet til.

En anbefaling er ikke bindende. Parterne bestræber sig bedst muligt på at føre anbefalinger ud i livet.

Artikel 77

Hver part har én stemme, jf. dog artikel 80.

Artikel 78

Ministerrådet, den permanente gruppe på højt plan og reguleringsudvalget kan kun handle, hvis to tredjedele af parterne er repræsenteret. Ikke afgivne stemmer fra tilstedeværende parter medregnes ikke.

KAPITEL II – FORANSTALTNINGER I MEDFØR AF AFSNIT II

Artikel 79

Ministerrådet, den permanente gruppe på højt plan og reguleringsudvalget træffer foranstaltninger i medfør af afsnit II på forslag af Europa-Kommissionen. Europa-Kommissionen kan når som helst ændre eller trække sit forslag tilbage under proceduren for vedtagelse af foranstaltninger.

Artikel 80

Hver kontraherende part har én stemme.

Artikel 81

Ministerrådet, den permanente gruppe på højt plan og reguleringsudvalget træffer afgørelse med et flertal af de afgivne stemmer.

KAPITEL III – FORANSTALTNINGER I MEDFØR AF AFSNIT III

Artikel 82

Ministerrådet, den permanente gruppe på højt plan og reguleringsudvalget træffer foranstaltninger i medfør af afsnit III på forslag af en part eller sekretariatet.

Artikel 83

Ministerrådet, den permanente gruppe på højt plan og reguleringsudvalget træffer afgørelse med et flertal på to tredjedele af de afgivne stemmer, herunder en positiv stemme fra Det Europæiske Fællesskab.

KAPITEL IV – FORANSTALTNINGER I MEDFØR AF AFSNIT IV

Artikel 84

Ministerrådet, den permanente gruppe på højt plan og reguleringsudvalget træffer foranstaltninger i medfør af afsnit IV på forslag af en part.

Artikel 85

Ministerrådet, den permanente gruppe på højt plan og reguleringsudvalget træffer foranstaltninger med enstemmighed.

KAPITEL V – PROCEDUREAFGØRELSER

Artikel 86

En procedureafgørelse regulerer spørgsmål vedrørende organisation, budget og gennemsigtighed for energifællesskabet, herunder overdragelse af beføjelser fra ministerrådet til den permanente gruppe på højt plan, reguleringsudvalget og sekretariatet, og er bindende for energifællesskabets institutioner og, såfremt det er fastsat i procedureafgørelsen, for parterne.

Artikel 87

Procedureafgørelser vedtages efter beslutningsprocessen i kapitel III i dette afsnit, jf. dog artikel 88.

Artikel 88

Procedureafgørelsen om udnævnelse af sekretariatets direktør som omhandlet i artikel 69 vedtages med simpelt flertal på forslag fra Europa-Kommissionen. Procedureafgørelser om budgetspørgsmål som omhandlet i artikel 73 og 74 vedtages med enstemmighed på forslag af Europa-Kommissionen. Procedureafgørelser om overdragelse af beføjelser til reguleringsudvalget som omhandlet i artikel 47, litra c), vedtages med enstemmighed på forslag af en part eller sekretariatet.

AFSNIT VII – GENNEMFØRELSE AF AFGØRELSER OG BILÆGGELSE AF TVISTER

Artikel 89

Parterne gennemfører afgørelser, der er rettet til dem, i national ret inden for den i den pågældende afgørelse fastsatte frist.

Artikel 90

1. Såfremt en part ikke opfylder en forpligtelse i medfør af traktaten eller ikke gennemfører en afgørelse, som er rettet til den, inden for den fastsatte frist, kan dette bringes til ministerrådets kundskab ved begrundet anmodning fra en part, sekretariatet eller reguleringsudvalget. Private organer kan rette klage til sekretariatet.

2. Den berørte part kan fremsætte bemærkninger til en anmodning eller klage.

Artikel 91

1. Ministerrådet kan fastslå, at en part har misligholdt sine forpligtelser. Ministerrådet træffer afgørelse

(a) med simpelt flertal, hvis overtrædelsen vedrører afsnit II

(b) med to tredjedeles flertal, hvis overtrædelsen vedrører afsnit III

c) med enstemmighed, hvis overtrædelsen vedrører afsnit IV.

2. Ministerrådet kan efterfølgende med simpelt flertal tilbagekalde afgørelser truffet i medfør af denne artikel.

Artikel 92

1. På anmodning af en part, sekretariatet eller reguleringsudvalget kan ministerrådet med enstemmighed fastslå, at en part gør sig skyldig i en alvorlig og vedholdende overtrædelse af sine forpligtelser i medfør af denne traktat, og kan suspendere visse af traktatens rettigheder for den pågældende part, herunder suspension af stemmeret og udelukkelse fra at deltage i møder eller mekanismer fastsat i traktaten.

2. Ministerrådet kan efterfølgende med simpelt flertal tilbagekalde afgørelser truffet i medfør af denne artikel.

Artikel 93

Ved vedtagelsen af afgørelser omhandlet i artikel 91 og 92 tager ministerrådet ikke hensyn til den stemme, der afgives af den pågældende parts repræsentant.

AFSNIT VIII - FORTOLKNING

Artikel 94

Institutionerne fortolker udtryk eller begreber, som er anvendt i denne traktat, og som er afledt af Det Europæiske Fællesskabs lovgivning, i overensstemmelse med retspraksis under De Europæiske Fællesskabers Domstol og Ret i Første Instans. Foreligger der ingen fortolkning fra disse domstole, giver ministerrådet retningslinjer for fortolkning af

denne traktat. Den kan overdrage denne opgave til den permanente gruppe på højt plan. Sådanne fortolkningsretningslinjer berører på ingen måde eventuel efterfølgende fortolkning af den gældende fællesskabsret fra Domstolens eller Førsteinstansrettens side.

AFSNIT IX – DELTAGERE OG OBSERVATØRER

Artikel 95

Enhver medlemsstat af Det Europæiske Fællesskab kan på anmodning til ministerrådet blive repræsenteret som deltager i ministerrådet, den permanente gruppe på højt plan og reguleringsudvalget på betingelserne i artikel 48, 54 og 59 og deltage i drøftelserne i ministerrådet, den permanente gruppe på højt plan, reguleringsudvalget og forummerne.

Artikel 96

1. Ministerrådet kan efter begrundet anmodning fra et nabotredjeland med enstemmighed acceptere landet som observatør. Moldova accepteres som observatør efter anmodning herom forelagt ministerrådet senest seks måneder efter datoen for dennes traktats ikrafttræden.

2. Observatører kan uden at deltage i drøftelserne overvære møderne i ministerrådet, den permanente gruppe på højt plan, reguleringsudvalget og forummerne.

AFSNIT X - VARIGHED

Artikel 97

Denne traktat indgås for en periode på 10 fra ikrafttrædelsesdatoen. Ministerrådet kan med enstemmighed træffe afgørelse om forlængelse af traktatens varighed. Træffes der ikke en sådan afgørelse, kan traktaten fortsat finde anvendelse mellem parter, som har stemt for forlængelse af traktaten, forudsat at de tæller mindst to tredjedele af energifællesskabets parter.

Artikel 98

En part kan udtræde af denne traktat med seks måneders varsel til sekretariatet.

Artikel 99

En tilsluttet part bliver efter tiltrædelsen til Det Europæiske Fællesskab deltager som omhandlet i artikel 95.

AFSNIT XI – ÆNDRING OG TILTRÆDELSE

Artikel 100

Ministerrådet kan med enstemmighed blandt sine medlemmer:

i) ændre bestemmelserne i afsnit I til VII

ii) beslutte at gennemføre andre dele af den gældende fællesskabsret, som vedrører netenergi

iii) udvide denne traktat til også at omfatte andre energiprodukter og energibærere eller andre vigtige netinfrastrukturer

iv) acceptere en ny parts tiltrædelse til energifællesskabet.

AFSNIT XII – AFSLUTTENDE BESTEMMELSER OG OVERGANGSBESTEMMELSER

Artikel 101

Rettigheder og forpligtelser, der følger af aftaler indgået af en kontraherende part inden undertegnelsen af denne traktat, berøres ikke af bestemmelserne i denne traktat, jf. dog artikel 102 og 103. I det omfang disse aftaler er uforenelige med denne traktat, bringer den kontraherende part senest et år efter traktatens ikrafttræden alle egnede midler i anvendelse for at fjerne de konstaterede uoverensstemmelser.

Artikel 102

Ingen forpligtelser i medfør af denne traktat berører parternes retlige forpligtelser i medfør af traktaten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen.

Artikel 103

Denne traktat berører ikke eventuelle forpligtelser i medfør af en aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og en kontraherende part på den anden side. Denne traktat berører ikke eventuelle tilsagn afgivet som led i forhandlingerne om tiltrædelse til Den Europæiske Union.

Artikel 104

Indtil vedtagelsen af procedureafgørelsen omhandlet i artikel 50 besættes formandskabet i den rækkefølge, der er angivet i Athen-aftalememorandummet fra 2003[6] .

Artikel 105

Denne traktat godkendes af parterne efter deres interne procedurer.

Denne traktat træder i kraft den første dag i måneden efter den dato, hvor Det Europæiske Fællesskab og seks kontraherende parter har givet meddelelse om afslutningen af de procedurer, der er nødvendige med henblik herpå.

Meddelelsen sendes til Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union, som er depositar for denne traktat.

Til bekræftelse heraf har de behørigt befuldmægtigede repræsentanter undertegnet denne traktat.

[6] Aftalememorandum om det regionale energimarked i Sydøsteuropa og integrering heraf i Det Europæiske Fællesskabs indre energimarked, undertegnet i Athen den 8. december 2003.

BILAG I

TIDSPLAN FOR GENNEMFØRELSEN AF EF-DIREKTIV 2003/54 OG 2003/55 OG EF-FORORDNING NR. 1228/2003 AF 26. JUNI 2003

1. Senest tolv måneder efter denne traktats ikrafttræden gennemfører parterne følgende, jf. dog stk. 2 nedenfor og artikel 24:

   i) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/54/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for elektricitet

   ii) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/55/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for naturgas

   iii) Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1228/2003/EF af 26. juni 2003 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.

2. Hver kontraherende part sikrer, at privilegerede kunder som omhandlet i EF-direktiv 2003/54/EF og 2003/55/EF:

   i) fra den 1. januar 2008 omfatter alle erhvervskunder og

   ii) fra den 1. januar 2015 omfatter alle kunder.

BILAG II

TIDSPLAN FOR GENNEMFØRELSEN AF DEN GÆLDENDE FÆLLESSKABSRET OM MILJØ

1. Ved denne traktats ikrafttræden gennemfører hver kontraherende part Rådets direktiv 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, som ændret ved Rådets direktiv 97/11/EF af 3. marts 1997 og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/35/EF af 26. maj 2003.

2. Hver kontraherende part gennemfører senest den 31. december 2011 Rådets direktiv 1999/32/EF af 26. april 1999 om begrænsning af svovlindholdet i visse flydende brændstoffer og om ændring af direktiv 93/12/EØF.

3. Hver kontraherende part gennemfører senest den 31. december 2017 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/80/EF af 23. oktober 2001 om begrænsning af visse luftforurenende emissioner fra store fyringsanlæg.

4. Ved denne traktats ikrafttræden gennemfører hver kontraherende part artikel 4, stk. 2, i Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle.

BILAG III

EF-traktatens artikel 81

1. Alle aftaler mellem virksomheder, alle vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder og alle former for samordnet praksis, der kan påvirke handelen mellem medlemsstater, og som har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for fællesmarkedet, er uforenelige med fællesmarkedet og er forbudt, navnlig sådanne, som består i:

(a) direkte eller indirekte fastsættelse af købs- eller salgspriser eller af andre forretningsbetingelser

(b) begrænsning af eller kontrol med produktion, afsætning, teknisk udvikling eller investeringer

(c) opdeling af markeder eller forsyningskilder

(d) anvendelse af ulige vilkår for ydelser af samme værdi over for handelspartnere, som derved stilles ringere i konkurrencen

(e) at det stilles som vilkår for indgåelse af en aftale, at medkontrahenten godkender tillægsydelser, som efter deres natur eller ifølge handelssædvane ikke har forbindelse med aftalens genstand.

2. De aftaler eller vedtagelser, som er forbudt i medfør af denne artikel, har ingen retsvirkning.

3. Bestemmelserne i stk. 1 kan dog erklæres uanvendelige på:

- enhver aftale eller kategori af aftaler mellem virksomheder

- enhver vedtagelse eller kategori af vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder

- enhver samordnet praksis eller kategori deraf,

som bidrager til at forbedre produktionen eller fordelingen af varerne eller til at fremme den tekniske eller økonomiske udvikling, samtidig med at de sikrer forbrugerne en rimelig andel af fordelen herved, og uden at der:

(a) pålægges de pågældende virksomheder begrænsninger, som ikke er nødvendige for at nå disse mål

(b) gives disse virksomheder mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer.

EF-traktatens artikel 82

En eller flere virksomheders misbrug af en dominerende stilling på fællesmarkedet eller en væsentlig del heraf er uforenelig med fællesmarkedet og forbudt i den udstrækning, samhandelen mellem medlemsstater herved kan påvirkes.

Misbrug kan især bestå i:

(a) direkte eller indirekte påtvingelse af urimelige købs- eller salgspriser eller af andre urimelige forretningsbetingelser

(b) begrænsning af produktion, afsætning eller teknisk udvikling til skade for forbrugerne

(d) anvendelse af ulige vilkår for ydelser af samme værdi over for handelspartnere, som derved stilles ringere i konkurrencen

(e) at det stilles som vilkår for indgåelse af en aftale, at medkontrahenten godkender tillægsydelser, som efter deres natur eller ifølge handelssædvane ikke har forbindelse med aftalens genstand.

EF-traktatens artikel 86, stk. 1 og 2

1. Medlemsstaterne afstår, for så vidt angår offentlige virksomheder og virksomheder, som de indrømmer særlige eller eksklusive rettigheder, fra at træffe eller opretholde foranstaltninger, som er i strid med denne traktats bestemmelser, navnlig de i artiklerne 12 og 81-89 nævnte.

2. Virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, eller som har karakter af fiskale monopoler, er underkastet denne traktats bestemmelser, navnlig konkurrencereglerne, i det omfang anvendelsen af disse bestemmelser ikke retligt eller faktisk hindrer opfyldelsen af de særlige opgaver, som er betroet dem. Udviklingen af samhandelen må ikke påvirkes i et sådant omfang, at det strider mod Fællesskabets interesse.

EF-traktatens artikel 87

1. Bortset fra de i denne traktat hjemlede undtagelser er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne..

2. Forenelige med fællesmarkedet er:

(a) støtte af social karakter til enkelte forbrugere, forudsat at den ydes uden forskelsbehandling med hensyn til varernes oprindelse

(b) støtte, hvis formål er at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder

(c) støtteforanstaltninger for økonomien i visse af Forbundsrepublikken Tysklands områder, som er påvirket af Tysklands deling, i det omfang de er nødvendige for at opveje de økonomiske ulemper, som denne deling har forårsaget.

3. Som forenelige med fællesmarkedet kan betragtes:

(a) støtte til fremme af den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse

(b) støtte, der kan fremme virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi

(c) støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse

(d) støtte til fremme af kulturen og bevarelse af kulturarven, når den ikke ændrer samhandels- og konkurrencevilkårene i Fællesskabet i et omfang, der strider mod de fælles interesser

(e) andre former for støtte, hvorom Rådet på forslag af Kommissionen træffer beslutning med kvalificeret flertal.

BILAG IV

BIDRAG TIL BUDGETTET[7]

Parter	Bidrag i procent
Det Europæiske Fællesskab	91,2 %
Republikken Albanien	0,1 %
Republikken Bulgarien	1 %
Bosnien-Hercegovina	0,3 %
Republikken Kroatien	0,5 %
Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien	0,1 %
Republikken Montenegro	0,1 %
Rumænien	2,1 %
Republikken Serbien	0,7 %
Republikken Tyrkiet	3,8 %
De Forenede Nationers midlertidige administrative mission i Kosovo	0,1 %

[7] [Hvis Republikken Tyrkiet ikke undertegner traktaten, opdateres tabellen med følgende talværdier: "Det Europæiske Fællesskab (94,9%), Republikken Albanien (0,1%), Republikken Bulgarien (1%), Bosnien-Hercegovina (0,3%), Republikken Kroatien (0,5%), Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien (0,1%), Republikken Montenegro (0,1%), Rumænien (2,2%), Republikken Serbien (0,7), De Forenede Nationers midlertidige administrative mission i Kosovo(0,1%)".]